

4588

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
Sanayi, Girişimcilik ve Dijital Dönüşüm Politikaları Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.09.2023

Burak DALGIN
Balıkesir Milletvekili

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından Merkez Bankası Dijital Parası (Dijital Türk Lirası) hazırlığına yönelik çalışmalar yapıldığı yıllardır dile getirilmekte olup bu konuda 2021'de TCMB ile TÜBİTAK arasında bir protokol imzalanmıştır. 29 Aralık 2022'de TCMB tarafından yapılan basın açıklamasında "TCMB, teknoloji paydaşları ile birlikte yürüttüğü dar kapsamlı ve kapalı devre pilot uygulama testlerine 2023 yılının ilk çeyreğinde de devam edecektir. Yapılan testler sonucu elde edilen bulgular geniş kapsamlı bir değerlendirme raporu ile kamuoyu ile paylaşılacaktır." denmiştir.

TCMB tarafından daha sonra herhangi bir açıklama yapılmamış olup, bugüne kadar çeşitli ülkeler Merkez Bankası Dijital Paralarını vatandaşlarının kullanımına sunmuş bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Dijital Türk Lirası pilot çalışmaları hangi safhadadır? Pilot çalışmalara ülkemizdeki elektronik para ve ödeme kuruluşları katılmakta mıdır?
- 2- TCMB açıklamasında "Dijital Türk Lirası İşbirliği Platformu, 2023 yılında seçili bankalar ve finansal teknoloji firmalarının katılımlarıyla genişletilecek" denmektedir. Dijital Türk Lirası İşbirliği Platformu'nun paydaşları kimlerdir? Hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
- 3- Dijital Türk Lirası'nın doğrudan vatandaşlara verilmesi veya sadece banka / elektronik para kuruluşlarının kullanımına açık olması konusunda bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa, bu tasarım tercihi ne yöndedir? Eğer Dijital Türk Lirası doğrudan vatandaşların kullanımına açılacaksa, vatandaşların mevduattan kaçış riskini azaltmaya yönelik hangi önlemlerin alınması planlanmaktadır?
- 4- Merkez Bankası dijital paralarının bireysel hürriyetleri kısıtladığına dair kaygılar ışığında, vatandaşların veri mahremiyetini sağlamaya yönelik hangi tasarımsal tedbirler alınacaktır? Veri güvenliği alanında TCMB ile çalışan tek kurum HAVELSAN mıdır?
- 5- Kamuda ödeme disiplinini sağlamak, devlete iş yapan firmaların alacaklarını vaktinde tahsil edebilmelerini ve alacaklarını finansman için kullanabilmelerini sağlamak amacıyla, kamu ödemelerinin vadeli çek özelliklerine sahip dijital para ile yapılması gündeminizde midir?
- 6- Merkez Bankası Dijital Parası'nın kullanım açısından farklı ülkelerin dijital paralarıyla entegrasyonu önemlidir. Örneğin Çin, Singapur, Hong Kong ve Birleşik Arap Emirlikleri mBridge çatısı altında dijital paralarını entegre etmektedir. Türkiye, bu tip uluslararası ittifaklar kurmak veya kurulu ittifaklara dahil olmak üzere çalışmalar yapmakta mıdır?